

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	20 Ebrill 2026
Swyddog Arweiniol	Gareth Owens, Clerc a Dafydd Edwards, Trysorydd
Swyddog Cyswllt	Gareth Owens, Clerc (01745 535286)
Pwnc	Adroddiad Blynyddol ar Gydnabyddiaeth Ariannol i Gomisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru 2026/27

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 I hysbysu'r Aelodau am y cyfraddau arfaethedig ar gyfer tâl aelodau ar gyfer blwyddyn ariannol 2026/27.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae swyddogaeth pennu lwfansau cynghorwyr wedi'i throsglwyddo o Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol i Gomisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru (DBCC). Mae adroddiad diweddaraf y Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol ar gydnabyddiaeth aelodau wedi'i atodi ac mae'r adroddiad hwn yn cynnwys gwybodaeth am y newidiadau hynny sy'n effeithio ar aelodau Awdurdodau Tân ac Achub.

ARGYMHELLION

- 3 Gofynnir i'r Aelodau:
  - i) **nodi penderfyniadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol mewn perthynas â lwfansau a chydabyddiaeth ariannol yr aelodau o 1 Ebrill 2026; a**
  - ii) **rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Clerc ddiweddarau rhestr cydnabyddiaeth ariannol yr aelodau yng nghyfansoddiad yr Awdurdod a gwneud unrhyw newidiadau angenrheidiol i restr 2026/27 o bryd i'w gilydd yn ystod blwyddyn y cynghorau, er mwyn adlewyrchu unrhyw newidiadau yn aelodaeth Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod), neu o ganlyniad i unrhyw adroddiadau atodol a gyhoeddir gan y DBCC;**

ARSYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

- 4 Nid yw'r adroddiad hwn wedi cael ei ystyried gan yr Aelodau o'r blaen.

CEFNDIR

- 5 Mae'r swyddogaeth o benderfynu pa lefel o daliad y dylid ei wneud i aelodau ac aelodau cyfetholedig awdurdodau lleol, awdurdodau parciau cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub Cymru wedi'i throsglwyddo i Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol. Yn unol ag arfer ei ragflaenydd, paratôdd Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol adroddiad drafft ar gyfer ymgynghori ac mae bellach wedi cyhoeddi ei adroddiad terfynol ar gyfer y flwyddyn nesaf.

GWYBODAETH

- 6 Mae Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (y Panel) yn defnyddio enillion cyfartalog ledled Cymru fel sail i'w gyfrifiadau mewn perthynas â chynghorwyr etholedig ar brif gynghorau.

"Mae'r Panel wedi penderfynu, ar gyfer y flwyddyn ariannol rhwng 1 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2026, ei bod yn briodol cadw'r cysylltiad rhwng cyflog sylfaenol cynghorwyr a chyflogau cyfartalog eu hetholwyr. Bydd y cyflog sylfaenol yn gyson â thair rhan o bump o ASHE (Arolwg Blynyddol o Oriau ac Enillion) 2022 i Gymru gyfan ar gyfer y cyfnod rhwng 2022 a 2023, sef y ffigur diweddaraf sydd ar gael ar adeg drafftio'r adroddiad."

- 7 Yna, mae'r Panel yn cysylltu'r taliad ar gyfer aelodau'r ATA â'r taliad i'r prif gynghorwyr

"Yn unol â phenderfyniad y Panel i gynyddu cyflog sylfaenol aelodau etholedig prif gynghorau, bydd lefel cydnabyddiaeth aelodau cyffredin yn APCau a ATAcu hefyd yn cynyddu yn unol ag ASHE.

Bydd cydnabyddiaeth ariannol Cadeiryddion yn parhau'n gysylltiedig â chyflog uwch-aelod Band 3 prif gyngor. Felly, bydd eu helpen rôl felly yn cynyddu'n unol â hynny. Bydd cysylltiad Dirprwy gadeiryddion, cadeiryddion pwyllgorau ac uwch swyddi eraill a delir â Band 5 yn parhau. ..."

- 8 Ar gyfer Awdurdodau Tân ac Achub mae penderfyniadau'r Panel fel a ganlyn:

	Cyflog 2025/26 o 1 Ebrill 2025	Cyflog 2026/27 o 1 Ebrill 2026	Cynnydd
Cyflog sylfaenol ar gyfer aelod cyffredin ATA	£2,788	£2,968	6.46%
Cyflog uwch ar gyfer Cadeirydd ATA	£12,674	£13,490	6.44%
Uwch gyflog i Ddirprwy Gadeirydd ATA a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio*	£6,743	£7,177	6.44%

9 Yn ychwanegol at yr uchod:

- Mae'r Panel wedi penderfynu cynnwys darpariaeth i Awdurdodau Tân ac Achub wneud cais am uwch gyflogau penodol neu ychwanegol nad ydynt yn dod o fewn y fframwaith presennol ar gyfer cydnabyddiaeth ariannol;
- Ni chaiff aelodau dderbyn mwy nag un uwch gyflog ATA;
- Mae uwch gyflog ATA yn cynnwys cyflog sylfaenol ATA a rhaid iddo adlewyrchu cyfrifoldeb sylweddol a pharhaus; ac
- Ni all aelodau prif gyngor sy'n derbyn uwch gyflog band 1 neu fand 2 (swyddi â thâl ar y Cabinet/Gweithrediaeth) dderbyn cyflog gan unrhyw ATA y maent wedi eu henwebu iddo. Lle bo'r sefyllfa hon yn berthnasol, cyfrifoldeb yr aelod unigol yw cydymffurfio.

10 Cadeirydd yr Awdurdod yw Cadeirydd y Panel Gweithredol hefyd, a dim ond un cyflog y gall ei hawlio. Bydd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio yn cael ei dalu o dan y categori "Cadeirydd y Pwyllgor neu uwch swydd arall".

Aelodau Annibynnol

11 Mae'r ffi sy'n cael ei thalu i aelodau annibynnol y Pwyllgor Safonau wedi aros yr un fath eto. Cafodd y Panel sylwadau i'r perwyl nad oedd y gyfradd wedi cynyddu ers pum mlynedd ac felly y dylid ei chynyddu. Fodd bynnag, nododd y Panel:

"12. Y tro diwethaf i'r IRPW uwchraddio cyflog aelodau cyfetholedig prif gynghorau, awdurdodau parciau cenedlaethol (NPA) ac awdurdodau tân ac achub (FRA) oedd yn ei adroddiad blynyddol² yn 2022 a chynnwys aelodau lleyg o bwyllgorau cydweithredol corfforaethol (CJC) yn ei adroddiad atodol³ yn 2024. Roedd y cyfraddau wedi'u cysylltu â chyfraddau penodiadau cyhoeddus a delir gan Lywodraeth Cymru, nad ydynt wedi cael eu huwchraddio ers rhai blynyddoedd.

13. Mae Llywodraeth Cymru wedi dechrau adolygiad o'r cyfraddau hyn, a bydd y Comisiwn yn ystyried canlyniad yr adolygiad hwnnw cyn gwneud unrhyw benderfyniad mewn perthynas ag aelodau cyfetholedig a lleyg awdurdodau perthnasol. "

- 12 Mae'r ffi ddyddiol yn cael ei chapio ar uchafswm o bedwar diwrnod llawn y flwyddyn ar y cyfraddau canlynol:

	Cyfradd ddyddiol 2025/26 o 1 Ebrill 2025	Cyfradd ddyddiol 2026/27 o 1 Ebrill 2026
Cadeirydd y Pwyllgor Safonau	Ffi ddyddiol o £268 (£134 am hanner diwrnod)	Ffi ddyddiol o £268 (£134 am hanner diwrnod)
Aelod Annibynnol	Ffi ddyddiol o £210 (£105 am hanner diwrnod)	Ffi ddyddiol o £210 (£105 am hanner diwrnod)

Lwfansau Teithio, Cynhaliaeth a Gofal

- 13 Ni fu unrhyw newidiadau i lwfansau teithio, cynhaliaeth a gofal, sy'n unol â chyfraddau Llywodraeth Cymru. Atgoffir yr Aelodau y cytunwyd yng nghyfarfod yr Awdurdod ym mis Mehefin 2018 y gellir hawlio cynhaliaeth pan fydd aelodau oddi cartref am bum awr neu fwy; mae hyn yn cyd-fynd â rheolau CThEF.

• Cynhaliaeth

£28 y dydd   Lwfans dydd ar gyfer prydau bwyd, gan gynnwys brecwast, lle nad yw wedi'i ddarparu yn y tâl dros nos. Rhaid bod i ffwrdd am bum awr neu fwy i wneud cais am gynhaliaeth.

• Llety

£200 y noson   Llundain
£95 y noson   Mannau eraill
£30 y noson   Aros gyda ffrindiau a/neu deulu

- Mae'r gyfradd **fesul milltir** yn parhau i fod yn 45c y filltir.

- 14 Atgoffir yr Aelodau hefyd, er mwyn cefnogi aelodau presennol ac annog amrywiaeth, ac yn unol ag argymhellion Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, bod yr Awdurdod yn ad-dalu costau gofal ar gyfer dibynyddion os cyflwynir derbynebaw fel a ganlyn:
- Ar gyfer gofal cofrestredig – costau gwirioneddol
  - Ar gyfer gofal anghofrestredig - hyd at gyfradd uchaf sy'n cyfateb i'r Cyflog Byw Gwirioneddol.
- 15 Rhaid i'r Awdurdod hefyd gyhoeddi bob blwyddyn gyfanswm y taliadau a wneir i bob aelod. Cyhoeddir yr amserlen hon yng nghyfarfod mis Gorffennaf.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Ystyrir nad yw'n berthnasol
Cyllideb ar gyfer 2025/26	Mae'r cynnydd hwn wedi'i gynnwys yn y gyllideb ar gyfer 2025/26.
Cyfreithiol	<p>Mae Rhan 8 ac atodlenni 2 a 3 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn nodi'r trefniadau ar gyfer taliadau Aelodau o awdurdodau perthnasol a swyddogaethau a chyfrifoldebau Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol.</p> <p>Yn unol â Rheoliadau a chanllawiau Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol rhaid i'r Awdurdod lunio a chynnal Rhestr flynyddol o Gydabyddiaeth Ariannol i Aelodau sy'n nodi manylion y taliadau penodol y mae'n bwriadu eu gwneud i Aelodau ac Aelodau Cyfetholedig yn unol â'r lefelau cydnabyddiaeth ariannol a lwfansau a bennir gan y Panel yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol terfynol. Rhaid i unrhyw newidiadau i'r Rhestr a wneir yn ystod blwyddyn y cyngorau gael eu cyfleu i Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i'r newidiadau gael eu gwneud.</p>
Staffio	Ystyrir nad yw'n berthnasol
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/ Y Gymraeg	Nid ystyrir bod unrhyw faterion y mae angen mynd i'r afael â hwy gan fod yr argymhellion yr un mor berthnasol i bob Aelod, beth bynnag fo'u nodweddion gwarchoddedig o dan y Ddeddf Cydraddoldeb Sengl.
Risgiau	Ystyrir nad yw'n berthnasol